

Sárosi Attila

1953-2021

Attilát legtöbbször filmtörténészként, filmesztétaként ismertük, különböző filmklubokból, különösen Pentelényi Lászlóval, a Francia Új Hullám Kiadó vezetőjével való együttműködéséből. Eleinte tematikus sorozatokat szerkesztett, a legtöbbet Antonioni és Fellini filmjeiből. Azután áttért az egy rendező teljes életművét bemutató sorozatokra, „Louis Malle az útkereső” és „Ken Russell, a vizuális provokátor”. A Szerzői Filmklub az ő hatására jött létre. Először amerikai filmes sorozatot szerkesztett, majd együttműködött egy Bresson-sorozatban is. Néhány év múlva, a Ráday utcai Könyvesház és a Párbeszéd Háza után rátaláltak a Nyitott Műhelyre, ahol a Szerzői Filmklub Finta László vendéglátásának, otthonteremtő képességének segítségével végleg otthonra lelt. A filmklub profilja is átalakult, ezután főleg francia filmeket vetítettek. Például „Bevezetést Jacques Rivette álomszínházába”, a „Michell Deville, az örök libertinus”, a „Maurice Pialat” és „Jean-Luc Godard kilenc új filmje” címűt, nemrégiben pedig a járvány egy Agnès Varda és Jacques Demy életművét bemutató sorozatot szakított félbe.

Attila a rá jellemző alaposággal csak úgy tudta elképzelni a sorozatokat, hogy (a Godard-sorozat kivételével) a kiválasztott rendező összes filmjét levetítette, így annak dokumentumfilmjeit és társrendezővel készített munkáit is. A legemlékezetesebb számomra az „Egy tekintet, mely megváltoztatta a világot” című, Michelangelo Antonionit bemutató sorozat volt, ahol a rendező korai dokumentumfilmjeit és a Kínáról szóló filmjét is láthattuk, melyeket ritkán van alkalmunk láthatni. Módszerére az volt a jellemző, hogy a film vetítése után nagyon részletesen elemezte a filmet, kitérve minden filmtörténeti, zenei, művészettörténeti, irodalmi - és ha volt - magyar vonatkozásra is. Könnyedén, lazán, nem mindentudó módon. Nem. Hanem minden tudott. A mozirajongó közönség nagyon szerette ezeket a péntek estéket. Legutóbb egy amerikai film noir-sorozatot tervezett.

Július 14-én, a francia film ünnepén minden évben bemutatott egy francia filmet a Nyitott Műhelyben (például Renoir, Garrel, Ophüls, Doillon. Estache, Becker egy-egy filmjét), hogy a kevésbé ismert francia rendezők műveivel is megismerkedhessenek a fiatalok, akik a filmklub közönségének nagy részét alkották. A filmtörténeti műveltség terjesztésében nagy szerepe volt Attilának. Szakmai főtanácsadóként segített a Francia Új Hullám Kiadónak a kiadványok szerkesztésében is. Amikor Paul Schrader „A transzcendentális stílus a filmben” című

könyvének kiadását javasolta, három-három filmet bemutatott a filmklubban Ozutól és Bressontól.

Valószínűleg meglepő lesz ezek után, hogy Sárosi Attila nem főhivatású filmesztéta volt.

1978-tól az Országos Széchenyi Könyvtár munkatársaként dolgozott. Szakterülete a periodika-feldolgozás volt, s ezt a munkát 2017-es nyugdíjazása után önkéntesként folytatta. Szakértője volt az időszaki kiadványokkal kapcsolatos legnehezebb, legmunkaigényesebb problémáknak, az évszázados múltra visszatekintő periodikák digitalizálásának és azt előkészítő eljárásoknak, legutóbb a Mikes Kelemen Programban.

De nagyon sokan fogunk rá úgy emlékezni, hogy vetítés után, Finta Laci egy pohár vörösbora mellett egy-egy művészfilmet elemez, irodalmi, zenei vonatkozásaival egyetemben.

Bárdos Judit